
Г. В. Анісімова.

ДЕРЖАВНИЙ ОБЛІК У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ включає: взяття на облік об'єктів, які справляють шкідливий вплив на атмосфер. повітря; ведення на об'єкті первинного обліку стаціонарних джерел, які шкідливо впливають на нього; складання держ. статистичної звітності щодо охорони атмосфер. повітря за стаціонарними й пересувними джерелами; проведення інвентаризації викидів та обсягів забруднюючих речовин на зазначених об'єктах. Взяття на держ. облік об'єктів здійснюється Мінприроди України за відповідними критеріями.

Держ. облік у заг. теорії права розглядається як функція відповідних

держ. органів, установ, підприємств та орг-цій із забезпечення системи збору і реєстрації необхідної інформації про результати людської діяльності, соц.-екон. явища, природ., госп., техн., соц., культ. та ін. відносини юрид. і фіз. осіб.

Регулювання питань ведення Д. о. у г. о. а. п. здійснюється на основі ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про охорону атмосферного повітря», а також відповідно до постанови КМУ від 13 груд. 2001 № 1655 «Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря».

Д. о. у г. о. а. п. підлягають: об'єкти, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей та на стан атмосф. повітря; види та обсяги забруднюючих речовин, що викидаються в атмосф. повітря; види і ступені впливу фіз. та біол. факторів на стан атмосф. повітря. Держ. облік у галузі охорони атмосф. повітря здійснюється за єдиною системою у порядку, визначеному КМУ.

Єдину в галузі охорони атмосф. повітря систему ведення держ. обліку об'єктів (підприємств, установ, орг-цій і громадян – суб'єктів підприємницької діяльності), які спричиняють або можуть спричинити шкідливий вплив на здоров'я людей і на стан атмосф. повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, які викидаються в атмосф. повітря, видів і ступенів впливу на його стан фіз. і біол. факторів визначає постанова КМУ від 13 груд. 2001 № 1655.

Держ. облік ведеться з метою: забезпечення держ. контролю в галузі охорони атмосф. повітря та прогнозування зміни його стану; розроблення держ.,

регіональних, місц. екол. програм та програм у галузі охорони здоров'я, здійснення ін. заходів щодо зменшення ступеня забруднення атмосф. повітря; регулювання викидів забруднюючих речовин в атмосф. повітря із стаціонарних та пересувних джерел, ступенів впливу на його стан фіз. та біол. факторів.

Взяття на держ. облік об'єктів, які справляють шкідливий вплив, здійснює Мінприроди України за критеріями, встановленими цим М-вом за погодженням з Держстатом України. Для взяття на держ. облік зазначеними об'єктами проводиться інвентаризація видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосф. повітря, видів і ступенів впливу на його стан фіз. та біол. факторів.

На об'єктах, узятих на держ. облік, ведеться за встановленою формою первинна звітна документація, що стосується стаціонарних джерел, які справляють шкідливий вплив, роботи установок очищення газів, виконання заходів, пов'язаних із зменшенням обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосф. повітря.

На підставі зазначеної документації складається держ. статистична звітність, яка в установленому порядку надається тер. органам Держстату України за місцезнаходженням стаціонарного джерела викиду.

Форми і строки надання первинної, звітної документації, матеріалів інвентаризації затверджуються Мінприроди України за погодженням з Держстатом України, а форми держ. статистичної звітності в галузі охорони атмосф. повітря – Держстатом України за погодженням з Мінприроди України.

Визначення видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосфер. повітря із стаціонарних джерел, видів і ступенів впливу на його стан фіз. та біол. факторів здійснюється шляхом проведення безпосередніх інструментальних вимірювань, розрахунків з використанням показників емісії (питомих викидів), які затверджуються Мінприроди України.

Держстат України та його тер. органи: здійснюють збирання, оброблення та узагальнення держ. статистичної звітності в галузі охорони атмосфер. повітря; безоплатно надають Мінприроди України, обласним, Київ. та Севастопольській міським держ. адміністраціям, органу виконавчої влади АРК з питань охорони навколишнього природ. середовища, а також ін. органам виконавчої влади зведених статистичних даних у цій галузі (за погодженням переліком).

Збирання, оброблення та узагальнення матеріалів інвентаризації об'єктів, які належать до першої групи, здійснює Мінприроди України, а об'єктів, які належать до другої або третьої групи, здійснюють обласні, Київ. та Севастопольська міські держадміністрації, орган виконавчої влади АРК з питань охорони навколишнього природ. середовища.

Мінприроди України, обласні, Київ. та Севастопольська міські держ. адміністрації, орган виконавчої влади АРК з питань охорони навколишнього природ. середовища здійснюють оброблення держ. статистичної звітності в галузі охорони атмосфер. повітря, матеріалів інвентаризації та створюють банк даних про об'єкти, які справляють шкідливий вплив, про здійснювані і заплановані

заходи, спрямовані на поліпшення стану атмосфер. повітря.

Лит.: Правова охорона довкілля: сучасний стан та перспективи розвитку / за ред. А. П. Гетьмана. Х., 2014.

Г. В. Анісімова.